

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Š. P. F.**, P., IČO : X. zastúpený **A. L.**, s.r.o., **Š.**, proti žalovaným 1/ **A. F.**, bytom L., 2/ **Ing. M. Č.**, bytom L., 3/ **M. Č.**, bytom Z., **o vrátenie pôžičky s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. 3 C 208/2008 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 14 NcC 17/2009, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Peter Priehoda a Mgr. Ema Novodomcová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 14 NcC 17/2009 (vec Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3 C 208/2008).

O d ô v o d n e n i e

Žalovaný 1/ podaním z 10.3.2009 (č.l. 131 spisu) okrem iného žiadal o vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci sudcov a úradníkov Krajského súdu v Banskej Bystrici. Za nezákonný považoval ich postup, keď vydali rozhodnutie o prikázaní veci Okresnému súde Veľký Krtíš až dodatočne a teda nejednalo sa o postup vo veci ale exces. O zaujatosti sudcov svedčí aj to, že Krajský súd v Banskej Bystrici vec prikázal Okresnému súde Veľký Krtíš, hoci druhým zákonným súdom podľa bydliska žalovaných je iný súd v obvode krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súde v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení

z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

V zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Márie Podhorovej, JUDr. Petra Priehodu a Mgr. Emy Novodomcovej, ktorí majú vo veci v súlade s platným rozvrhom práce rozhodovať, nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosť o ich nezaujatosti v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Uvedení sudcovia uviedli, že vo veci nie sú zaujatí, nemajú žiadny vzťah k prejednávanej veci a ani k účastníkom konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že súčasťou základného práva na prejednanie vecí pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý zákonný návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [vid' tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbíрка nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná (nekonal) a nerozhoduje (nerozhodol) podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Na vylúčenie uvedených sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici je preto nepostačujúca len tá skutočnosť, že žalovaný 1/ nesúhlasí s rozhodnutiami odvolacieho súdu a považuje ich zo svojho subjektívneho hľadiska za nezákonné. Jeho námietky a dohady považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky za právne irelevantné.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Peter Priehoda a Mgr. Ema Novodomcová nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková